

D E K R E T

z dnia 19 stycznia 1957 r.

o świadczeniach emerytalnych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło.

Art. 1. 1. Za robotników zatrudnionych w zespole formującym szkło uważa się robotników wykonujących jedną z czynności zawodowych, określonych w załączonym wykazie (załącznik nr 1).

2. Robotnikowi, który w drodze wyboru, przeniesienia służbowego lub innego zarządzenia przeszedł z zespołu formującego szkło do innego zatrudnienia w przemyśle szklarskim zalicza się to zatrudnienie do okresu pracy wymagającego dla uzyskania renty przewidzianej w niniejszym dekrete, jednak nie więcej niż 5 lat.

Art. 2. Świadczenia emerytalne przewidziane w niniejszym dekrete obejmują:

- 1) rentę starczą,
- 2) rentę inwalidzką, jeśli przyczyną inwalidztwa jest choroba zawodowa lub wypadek w zatrudnieniu.

Art. 3. 1. Renta starcza przysługuje robotnikowi zespołu formującego szkło, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) w dniu 14 kwietnia 1954 r. lub po tej dacie był zatrudniony w zespole formującym szkło,
- 2) przepracował co najmniej 20 lat w zespołach formujących szkło i
- 3) osiągnął 60 lat życia w czasie zatrudnienia w zespole formującym szkło.

2. Renta starcza przysługuje również byłym robotnikom zespołów formujących szkło, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) przepracowali w zespołach formujących szkło co najmniej 20 lat,
- 2) po wzwoleniu bezpośrednio z pracy w tych zespołach przeszli do pracy w przemyśle szklarskim:
  - a) na kierownicze stanowiska określone w ust. 3 albo
  - b) do kontroli technicznej na stanowiska brakarza lub sortiera lub
  - c) na inne prace w działach pomocniczych, do których zostali przeniesieni po wprowadzeniu maszynowego formowania szkła lub po ukończeniu 60 roku życia,
- 3) w dniu 14 kwietnia 1954 r. lub po tej dacie wykonywali zatrudnienie określone w pkt 2 lub w art. 1,
- 4) osiągnęli 60 lat życia w czasie wykonywania zatrudnienia określonego w pkt 2 lub art. 1 albo w czasie pobierania renty inwalidzkiej określonej w art. 5 dekretu.

3. Za kierownicze stanowiska w przemyśle szklarskim w rozumieniu ust. 2 pkt 2 lit. a) uważa się następujące stanowiska:

- 1) dyrektora lub kierownika zakładu.
- 2) zastępcy dyrektora do spraw inżyniersko-technicznych
- 3) kierownika działu, wydziału i oddziału produkcji,

- 4) kierownika działu i sekcji kontroli technicznej,
- 5) starszego inżyniera, inżyniera i technika,
- 6) hutmistrza, starszego hutmistrza i pomocnika hutmistrza,
- 7) majstra.

4. Do okresu pracy wymaganego do przyznania renty starczej zalicza się okresy pracy w zespołach formujących szkło przed i po wejściu w życie niniejszego dekretu.

Art. 4. Wysokość renty starczej wynosi miesięcznie:

Procent podstawy wymiaru renty		
do 1600 zł	od nadwyżki ponad 1600 zł do 2000 zł	od nadwyżki ponad 2000 zł
60	20	15

Art. 5. Renta inwalidzka przysługuje robotnikowi zespołu formującego szkło, który:

- a) w dniu 14 kwietnia 1954 r. lub po tej dacie był zatrudniony w zespole formującym szkło,
- b) stał się inwalidą w czasie zatrudnienia w zespole formującym szkło na skutek choroby zawodowej lub wypadku w zatrudnieniu i zaprzestał pracy w takim zespole.

Art. 6. 1. Za choroby zawodowe uprawniające do renty inwalidzkiej uważa się choroby określone w załączonym wykazie (załącznik nr 2), jeżeli powstały w związku z zatrudnieniem w zespołach formujących szkło.

2. Za wypadek w zatrudnieniu uważa się wypadek przy pracy w zespole formującym szkło oraz wypadek w drodze do tej pracy i z tej pracy.

Art. 7. Wysokość renty inwalidzkiej wynosi miesięcznie:

Grupa inwalidów	Procent podstawy wymiaru renty		
	do 1600 zł	od nadwyżki ponad 1600 zł do 2000 zł	od nadwyżki ponad 2000 zł
I	100	20	15
II	75		
III	50		

Art. 8. Podstawę wymiaru renty starczej lub inwalidzkiej stanowi przeciętny miesięczny zarobek:

- 1) z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia albo
- 2) z kolejnych 2 lat zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z okresu ostatnich 10 lat zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

Art. 9. Rencistom nie pracującym i nie posiadającym poza rentą innych źródeł dochodu przysługuje dodatek:

- 1) do renty starczej w wysokości 15% podstawy wymiaru renty do 1600 zł,
  - 2) do renty inwalidzkiej dla inwalidy zaliczonego:
    - a) do II grupy inwalidów w wysokości 5%,
    - b) do III grupy inwalidów w wysokości 15%
- podstawy wymiaru renty do 1600 zł.

Art. 10. Renta starcza lub inwalidzka łącznie z dodatkami, z wyjątkiem dodatków na dzieci, wnuków i rodzeństwo, nie może wynosić więcej niż 1600 zł, a wraz z dodatkiem za odznaczenie orderem określonym w art. 59 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200), (zwanego w dalszym ciągu „dekretem o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym”) 2.000 zł miesięcznie.

Art. 11. Robotnicy lub byli robotnicy zespołów formujących szkło, którzy nie mają prawa do rent przewidzianych w niniejszym dekrete, mają prawo do świadczeń rentowych na podstawie przepisów dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

Art. 12. Świadczenia rentowe dla członków rodzin po robotnikach lub byłych robotnikach zespołów formujących szkło oraz po rencistach, którzy pobierali renty na podstawie niniejszego dekretu lub przepisów dotychczasowych, regulują przepisy dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

Art. 13. W sprawach nie unormowanych niniejszym dekretem mają odpowiednio zastosowanie przepisy dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

Art. 14. Wnioski o przyznanie renty należy składać w zakładach pracy, które obowiązane są przekazywać je po dołączeniu koniecznych dokumentów do prezydiów właściwych rad narodowych.

Art. 15. 1. Przepisy niniejszego dekretu nie obejmują osób, które są zatrudnione w zakładach produkujących ozdoby choinkowe i w zakładach przetwórstwa szkła.

2. Upoważnia się Ministra Pracy i Opieki Społecznej do rozciągnięcia w drodze rozporządzenia po uzgodnieniu z Centralnym Związkiem Spółdzielczości Pracy oraz zarządem głównym właściwego związku zawodowego przepisów niniejszego dekretu na robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło w zakładach pracy przemysłu szklarskiego w spółdzielczości.

Art. 16. 1. Prawo do świadczeń przyznanych na podstawie dotychczasowych przepisów pozostaje w mocy. Do świadczeń tych na wniosek zainteresowanego stosuje się na podstawie niniejszego dekretu, najwcześniej od dnia 1 lipca 1956 r., następujące zasady:

- 1) podwyższa się renty od podstawy wymiaru przekraczającej 1600 zł (art. 4 i 7),
- 2) ustala się wysokość rent inwalidzkich w zależności od grupy inwalidów w procentach określonych w art. 7,
- 3) przyznaje się dodatki dla rencistów nie pracujących i nie posiadających poza rentą dochodu z innych źródeł (art. 9) oraz

4) przyznaje się dodatki do rent dla dzieci uczęszczających do szkół w wieku ponad 18 lat.

2. Zainteresowany może wystąpić nie później niż w ciągu roku od dnia ogłoszenia niniejszego dekretu o zmianę podstawy wymiaru renty przyjętej w pierwszej decyzji przyznającej rentę.

Art. 17. 1. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się do wniosków o rentę dla robotników zespołów formujących szkło zgłoszonych po wejściu w życie niniejszego dekretu, z tym że:

- 1) pracownikom określonym w art. 3 ust. 2 renta nie może być przyznana wcześniej niż od dnia 1 lipca 1956 r.,
- 2) renty przysługujące za okres przed dniem 1 lipca 1956 r. wypłaca się w wysokości przewidzianej w dotychczasowych przepisach.

2. Do wniosków o świadczenia, zgłoszonych przed wejściem w życie niniejszego dekretu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 18. Decyzje wydane na podstawie dotychczasowych przepisów nie podlegają rewizji, a wnioski o rentę osób, którym wydano decyzje na podstawie tych przepisów, nie podlegają

rozpatrzeniu, z wyjątkiem przypadków wymienionych w niniejszym dekrete.

Art. 19. 1. Na podstawie niniejszego dekretu podlegają rozpatrzeniu wnioski o renty osób, którym na podstawie dotychczasowych przepisów odmówiono:

- 1) renty starczej z powodu:
  - a) nieprzepracowania 20 lat w zespołach formujących szkło, a osoba ta w tych zespołach pracowała po odmowie renty lub
  - b) przejścia z pracy w zespole formującym szkło do zatrudnienia określonego w art. 1 ust. 2 lub w art. 3 ust. 2 pkt 2,
- 2) renty inwalidzkiej z powodu braku inwalidztwa, a robotnik po odmowie był nadal zatrudniony w zespole formującym szkło.

2. Na podstawie przepisu ust. 1 renty nie mogą być przyznane wcześniej niż od dnia 1 lipca 1956 r.

Art. 20. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1956 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *St. Skrzyszewski*

Załącznik nr 1 do dekretu z dnia 19 stycznia 1957 r. (poz. 41).

W Y K A Z

czynności zawodowych w zespołach formujących szkło, których wykonywanie uprawnia do świadczeń emerytalnych przewidzianych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło:

1. Zawodowca maszyn	} Obsługa maszyn Fourcault'a	15. Odlewnik - pomocnik
2. Maszynista		16. Odlewnik szkła
3. Blacharz		17. Obserwator
4. Obserwator na pomostach		18. Przecinacz
5. Obserwator taśmy szkła		19. Kierowca dźwigu „C”
6. Pomiarowy temperatury		20. Kierowca wózka kleszczowego
7. Odbiorca szkła (kwalifikator)		21. Kierowca wózka bocznego
8. Ucinacz		22. Pakowy
9. Łamacz		23. Walcownik
10. Obcinacz brzegów tafli		24. Rozciągacz
11. Obcinacz brzegów tafli - pomocnik		25. Kierowca na automatach
12. Smarownik		26. Operator na automatach
13. Kontroler temperatur gazu i zestawu (stanowisko przy formowaniu szkła walcowanego)		27. Operator-pomocnik na automatach
14. Odbieracz		28. Maszynista ciągarcki
	29. Doprowadzacz rurki do ciągarcki	
	30. Oczyszczacz masy szklanej	

31. Łyżkarz	50. Układacz przy ręcznej produkcji
32. Maszynista automatów do produkcji ampułek i cylinderków	51. Kleszczarz przy ręcznej produkcji
33. Ucinacz na półautomatach	52. Poddmuchiwacz
34. Nabieracz na półautomatach	53. Kulkarz
35. Dmuchacz na półautomatach	54. Kulkarz-pomocnik
36. Odrabiacz	55. Bańkarz
37. Prasiarz	56. Nabieracz przy produkcji tafli
38. Nabieracz na prasach	57. Paclarz przy produkcji tafli
39. Grzacz	58. Rozcinacz przy produkcji tafli
40. Wykręcarz gwintów	59. Rozcinacz pomocnik przy produkcji tafli
41. Zakładacz gwintów	60. Wozacz przy produkcji tafli
42. Dmuchacz przy ręcznej produkcji	61. Spychacz przy produkcji tafli
43. Odrabiacz przy ręcznej produkcji	62. Prostowacz przy produkcji tafli
44. Burkarz	63. Wyciągacz przy produkcji tafli
45. Podawacz przy ręcznej produkcji	64. Walcarz przy produkcji tafli
46. Podawacz-pomocnik przy ręcznej produkcji	65. Ustawiacz obrotnicy przy produkcji tafli
47. Dmuchacz-pomocnik przy ręcznej produkcji	66. Zatapiacz den do termosów
48. Przylepiacz-pomocnik przy ręcznej produkcji	67. Sypacz zestawu
49. Podawacz masy szklanej przy ręcznej produkcji	68. Mieszacz zestawu
	69. Topiarz.

Załącznik nr 2 do dekretu z dnia
19 stycznia 1957 r. (poz. 41)

W Y K A Z

chorób zawodowych w zespołach formujących szkło, uprawniających do świadczeń emerytalnych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło.

Lp.	Choroba zawodowa	Czynność zawodowa w zespole formującym szkło, która naraża na chorobę zawodową
1	Zaćma szara	u wszystkich robotników stykających się z rozżarzonego szkłem
2	Zapalenie siatkówki	
3	Rozedma płuc i niewydolność układu krążenia przez nią spowodowana	u dmuchaczy szkła
4	Płaska stopa — jeżeli powstała przy pracy i powoduje niezdolność do pracy	na stanowiskach wykonywanych w pozycji stojącej
5	Żylaki kończyn dolnych nabyte przy pracy	na stanowiskach wykonywanych w pozycji stojącej
6	Zatrucia tlenkiem węgla	przy obsłudze wanien i aparatu „Fourcault'a”